

JADRANKA ČETKOVIĆ

Ovogodišnji dobitnici književne nagrade za najbolju knjigu poezije "Risto Ratković", koja će biti dodijeljena 5. septembra u Bijelom Polju na 44. Ratkovićevim večerima poezije su **Faruk Šehić** i **Dejan Aleksić**, odluka je žirija u sastavu: **Pavle Goranović**, predsjednik i članovi **Svetlana Kalezić** iz Crne Gore, **Jasmina Topić** iz Srbije, **Damir Uzunović** iz Bosne i Hercegovine i **Luko Paljetak** iz Hrvatske.

Aleksić je dobio nagradu za knjigu "Biti", dok je ovo priznanje Šehiću pripalo za knjigu poezije "Moje rijeke".

Goranović je kazao da je ove godine bilo 43 prispjelih predloga i da je konkurencija bila velika.

U najužem izboru, pored ove dvije knjige, našle su se još i *Svakodnevnih smah svijeta* **Stevana Tontića**, i *Ustajanje* **Dragoslava Dedovića**.

U obrazloženju žirija kaže se da su Šehićeva i Aleksićeva knjiga dva različita lica istosti, na određeni

DODIJELJENA NAGRADA RISTO RATKOVIĆ

Laureati Faruk Šehić i Aleksić

U najužem izboru za nagradu našle su se i knjige **Stevana Tontića** i **Dragoslava Dedovića**

Faruk Šehić

simbolički način.

"I Šehić pjeva o "biti", samo je njegovo biti intenzivnije, bolnije, surovije dok je Aleksićevo biti jedna unutrašnja borba sa svijetom i talogom iskustva i, najzad, melanholija koja prevladava u tonu

Šehić vrišti "gonite se svi a i ja sa vama", ali nam ipak nudi poeziju kao odgovor!

knjige kao jedna nemoć da se ljudsko odbrani od nuleta neljudskosti u čovjeku samom. Njihovi pjesnički maniri su različiti. Šehić je "neobuzdan", nekad nehan, nalik *Bukovskom* ili *Valjareviću*, od naših savremenika, ritam njegovog stiha čas je protivrječan, kao i misao, čas izazivački - ne da nam da se osjećamo lagodno, čak i kad bi pjevao o sasvim drugačijim svjetovima i iskustvima. Aleksić, s druge strane, voli da bude majstor riječi, voli da osluškuje njihov ritam kao

precizan švajcarski časovnik, da možda u tom ritmu, iako iz svakog stiha izbija zastrašujući nemir, pronade neku ravnotežu svijeta. On je svjestan da je sve u neskladu, kao što je čovjek u neskladu sa samim sobom, ali da se postizanju

Dejan Aleksić

te ravnoteže, pa onda i utjehe bivstvovanja, mora neprestano težiti. Šehić vrišti "gonite se svi a i ja sa vama", ali nam ipak nudi poeziju kao odgovor! Aleksić vrišti kroz tih uglačane stihove iza kojih takođe zjape velike tame", kaže se u saopštenju žirija za nagradu Risto Ratković.

Pobjeda, 1. 9. 2014.

„Ratkovićeve večeri poezije“ od 3. do 5. septembra u Bijelom Polju

Književna riječ uz muziku, teatar i likovnu umjetnost

BIJELOPOLJE - Ovogodišnje „Ratkovićeve večeri poezije“ biće održane od 3. do 5. septembra u Bijelom Polju, a nastupiće najznačajnija književna imena na južnoslovenskim prostorima. Pobjeda je već objavila da će nagradu „Risto Ratković“ ravnopravno podijeliti Faruk Šehić i Dejan Aleksić, a priznanje će im biti uručeno posljednjeg dana festivala, 5. septembra.

Za književnu nagradu „Risto Ratković“ ove godine konkurisale su 43 pjesničke knjige, a žiri je radio u sastavu - Pavle Goranović, predsjednik, i članovi Svetlana Kalezić, Jasmina Topić, Luko Paljetak i Damir Uzunović.

Basara kao gost

Gost ovogodišnjih „Ratkovićeve večeri poezije“ je Svetislav Basara, a jedan segment ove manifestacije biće posvećen i Jevremu Brkoviću. Publikacija, pored književne riječi, biti u prilici da pogleda i samostalnu izložbu skulptura

Direktor „Ratkovićeve večeri poezije“ Abaz Dizdarević najavio je bogat program koji podrazumijeva inovacije u odnosu na prethodne godine

Risto Ratković (crtež)

zliku od prethodnih godina kada su pjesnici govorili poeziju u sali Centra za kulturu. Ove godine, takođe, planiramo nešto slično u gradskom parku - kazao je Dizdarević. Prvog dana manifestacije biće otvoren „Mini sajam knji-

dijelu grada otkriti skulpturu Zorana Obrenovića. Osim centralne pjesničke večeri, imaćemo i promocije knjiga „Hronika sitnica“, prošlogodišnjeg laureata Alena Bešića, „Najviša tačka reke“ (zapis o bjelopoljskim piscima)

mocija romana „Brod na Bistrici“ Safeta Sijarića i tribina o savremenom crnogorskom romanu, a biće obilježeno i 100 godina rođenja Mihaila Lalića. Pored samostalne izložbe skulptura Zlatka Glamčaka, plesne predstave

Zlatka Glamčaka, a biće izvedena i plesna predstava „Prokleta avlija“ Narodnog pozorišta Beograd. Organizatori najavljuju i nastup regionalne muzičke zvijezde Natali Dizdar.

Direktor Jayne ustanove „Ratkovićeve večeri poezije“ Abaz Dizdarević najavio je bogat program koji podrazumijeva inovacije u odnosu na prethodne godine, od literature do muzičke i likovne umjetnosti. - Prošle godine smo odlučili da promijenimo koncept „Ratkovićeve večeri poezije“ i krenuli smo sa takozvanim „uvođenjem poezije u narod“, tako što smo centralno pjesničko veče organizovali na glavnoj gradskoj ulici, za ra-

ga“, u okviru kojeg će se predstaviti izdavači „Buybook“ iz BiH, „Žuta kornjača“, „Stihom govorim“ i „Ratkovićeve večeri poezije“ iz Crne Gore. Takođe, najavio je Dizdarević, i ove godine će biti održan pjesnički čas u osnovnim školama, gdje će pjesnici za djecu iz regiona govoriti stihove.

- Ove godine smo odlučili da ne zaboravimo najmlađe, pa smo planirali poetsko-likovnu dječju radionicu u kući Rista Ratkovića i predstavljanje dječjih festivala poezije „Kraljevstvo bijelih rada“ i „Dječjeg festivala humora“. Takođe, biće nastavljen i projekat „Vizuelna poezija“, u okviru kojeg ćemo u užem

Petra Arbutine, „Novo raspeće“ (Antologija savremene srpske poezije tragom estetskog egzorcizma 1967 - 2007) Zorana Bognara, „Koža u kojoj ne živim“ Vladana Šipovca, prošlogodišnjeg dobitnika prve nagrade za pjesnike do 27 godina, i „Bežanje od smrti“ (Miodrag Bulatović - stil i književna demonologija), autora prof. dr Dobrovoje Stanojevića. Treba napomenuti da su ove knjige izdanja „Ratkovićeve večeri poezije“, u okviru projekta „Književne paralele - edicija 10“ - kazao je Dizdarević.

Jubilej Lalića

U biblioteci „Čamil Sijarić“ u Godijevu biće održana pro-

„Prokleta avlija“ i koncerta Natali Dizdar, biće održan i koncert klavirskog dua koji čine Dragana Krgović i Milena Durović, a ljubitelji dobrog pića obradovaće kompanija „Plantaže“ promocijom vina „Vladika“ i „Luča“. U kući Rista Ratkovića biće izvedeno poetsko veče „Noćas tako želim“, gdje će učestvovati glumci Nikola Vasiljević i Žana Gardašević, uz muzičku pratnju Milutina Radonjića.

- Na svečanom otvaranju RVP, promovisaćemo muzičku obradu spota i pjesme „Bar“ Rista Ratkovića, u izvedbi benda „Mikrokozma“ - kazao je Abaz Dizdarević.

K.M.

Blic, 1. 9. 2014.

Poznati dobitnici književnog priznanja

ŠEHIĆ I ALEKSIĆ PODIJELILI NAGRADU „RISTO RATKOVIĆ“

ODLUKU DONIO
MEĐUNARODNI ŽIRI

Aleksić nagrađen po drugi put

Dejan Aleksić je 1994. godine dobio nagradu Ratkovićevih večeri poezije za pjesnike do 27 godina za rukopis "Potpuni govor" da bi, evo, nakon 20 godina zaskočio i glavnu Nagradu "Risto Ratković". Roden je 1972. godine. Na književnu scenu stupa sredinom devedesetih, sa prvim objavljenim djelom u 22. godini. Smatra se jednim od najznačajnijih književnih stvaralaca mlade generacije. Njegove pjesme su uvrštene u brojne zbornike i antologije, a prevedene je na engleski, njemački, norveški, bugarski, grčki, makedonski, mađarski, slovački, slovenački i rusinski jezik. Živi u Kraljevu i urednik je za poeziju u književnom časopisu "Povelja".

MILICA JAREĐIĆ

BIJELO POLJE →
Nagrada „Risto Ratković“ biće dodijeljena 5. septembra u Kući Rista Ratkovića u okviru 44. Ratkovićevih večeri poezije.

Fanuk Šehić i Dejan Aleksić su ovogodišnji ravnopravni dobitnici Nagrade "Risto Ratković". Aleksić je dobio nagradu za knjigu "Biti", dok

u tomu knjige kao jedna nemoguć da se ljudsko odbrani od naleta neljudskosti u čovjeku samom - naveo je žiri u obrazloženju. Kako je navedeno, „njihovi pjesnički maniri su različiti“.

Šehić je „neobuzdan“, nekad nehajan, nalik Bukovskom ili Valjareviću, od naših savremenika, ritam njegovog stiha čas je protivrječan, kao i misao, čas izazivački, ne da nam da se osećamo lagodno, čak i kad bi pjevao o sasvim drugačijim svjetovima

je ovo priznanje Šehiću pripalo za knjigu poezije "Moje rijeke".

Ovakvu odluku donio je žiri u sastavu Pavle Goranović, predsjednik i članovi Svetlana Kalezić iz Crne Gore, Jasminka Topić iz Srbije, Damir Uzunović iz BiH i Luko Paljetak iz Hrvatske.

Ove godine imali smo izuzetno jaku konkurenciju, gdje su se između 43 prispjele knjige izdvojile "Moje rijeke" Faruka Šehića i "Biti" Dejana Aleksića. U najužem izboru našle su se još i "Svakodnevnost smak svijeta" Stevana Dedića i "Usijanje" Dragoslava Dedića. Na kraju smo se ipak od-

POEZIJA PREVEDENA NA VIŠE JEZIKA: Dejan Aleksić

lučili da ovogodišnju Nagradu "Risto Ratković" ravnopravno podijele Šehić i Aleksić - kazao je Pavle Goranović.

U obrazloženju žiri kaže se da su Šehićeva i Aleksićeva knjiga dva različita lica istosti, na određeni simbo-

lički način.

- I Šehić pjeva o "biti", samo je njegovo biti intenzivnije, bolnije, surovije, dok je Aleksićevo biti jedna unutrašnja borba sa svijetom i talogom iskustva i, najzad, melanholija koja preovladava

i iskustvima. Aleksić, s druge strane, voli da bude majstor riječi, voli da osluškuje njihov ritam kao precizan švajcarski časovnik, da možda u tom ritmu, iako iz svakog stiha izlazi zastrašujući nemir, pronade neku ravnotežu svijeta. On je svjestan da je sve u neskladu, kao što je čovjek u neskladu sa samim sobom, ali da se postizanju te ravnoteže, pa onda i utjehe bivstvovanja, mora neprestano težiti. Šehić vrišti "gonite se svi a ja sa vama", ali nam ipak nudi poeziju kao odgovor. Aleksić vrišti kroz tibe uglačane stihove iz kojih takode zjape velike tame - naveo je žiri. ■

Ratkovićeve večeri poezije

★ U Bijelom Polju u sredu počinje tradicionalna kulturna manifestacija Ratkovićeve večeri poezije. Reč je o manifestaciji koja je posvećena crnogorskom književniku Ristu Ratkoviću i ima međunarodni karakter. Rat-

kovićeve večeri poezije održavaju se od 1970. godine i od tada se dodeljuje književna nagrada „Risto Ratković“ za najbolju knjigu poezije objavljenu između dve manifestacije, kao i tri nagrade Ratkovićevih večeri poezije za pe-

snike do 27 godina. Pravo učešća na konkursu za nagradu imaju pesnici sa prostora Crne Gore, Srbije, Bosne i Hercegovine i Hrvatske. Na manifestaciji pored pesnika sa ovih prostora nastupaju pesnici iz cele Evrope.

ПОЧИЊУ РАТКОВИЋЕВЕ ВЕЧЕРИ ПОЕЗИЈЕ У БИЈЕЛОМ ПОЉУ

Слава лијепе ријечи

Са прошлогодишњег pjesничког дружења

Једна од значајнијих манифестација културе посвећена поезији, „Ратковићеве вечери поезије“ одржаће се 44. пут у Бијелом Пољу. Тродневни програм почиње сјутра у 10 часова и то мним сајмом књига на којем ће се представити пригледска издавачка кућа „Жута корњача“ као и сара-

јевска „Байбук“. Након тога је планиран „Пјеснички час“ који ће се одржати у бјелопољским основним школама. У Кући Риста Ратковића за 16 часова је спремна „Радоница снова“ у оквиру које ће се представити дјечији фестивал „Краљевство бијелих рада“ и „Дјечији фестивал хумора“.

У 20 часова ће посјетиоци моћи да присуствују свечаном отварању „Ратковићевих вечери поезије“ у Великој сали Центра за културу.

Наредног дана, 4. септембра, у 12 часова у Парку пјесника представити ће се пјесници до 27 година, овогодишњи финалисти, а биће приређен и концерт групе „Микрокосмос“. У Кући Риста Ратковића у 18 часова ће бити вече посвећено лику и дјелу Јеврема Бркића, а два сата касније је у плану Међународно пјесничко вече на којем ће учествовати Тања Бакић, Јела Хајнал, Горан Самарин и други.

Трећег дана ће се у 19 часова у Кући Риста Ратковића представити чувени писац и колумниста Светислав Басара, док ће сат времена након тога бити уприличено свечано уручење награде овогодишњим побједницима. Равноправно награду дијеле Фарук Шехић за књигу „Моје ријече“ и Дејан Алексић за збирку „Бити“.

Д.Б.

RATKOVIĆEVE VEČERI POEZIJE

Regionalni pjesnički PANOPTIKUM

JADRANKA ČETKOVIĆ

Četrdesetčetvrto izdanje književne manifestacije „Ratkovićeve večeri poezije“ počinje danas i traje do 5. septembra.

Prvog dana manifestacije u spomen kući prvog crnogorskog romanopisca upriličen je mini sajam knjiga, a svoja izdanja predstavice izdavači *Buybook*, *Žuta Kornjača*, *Stihom govorim i RVP*, na kojoj će govoriti **Goran Samardžić** i **Filip Ferdinand**.

Istog dana u više bjelopoljskih osnovnih škola održaće se pjesnički časovi.

U 16 sati na programu je predstavljanje dječjih festivala poezije „Kraljevstvo bijelih rada“ i „Dječjeg festivala humora“ a sat kasnije planirano je otkrivanje skulpture **Zorana Obrenovića**, projekat „Vizuelna poezija“.

Popodnevni čas prošlogodišnjeg laureata **Alena Bešića** i predstavljanje knjige „Hronika sitnica“, u kojem učestvuju **Svetlana Kalezić**, **Jasmina Topić** i autor zakazana je u 18 časova u kući **Rista Ratkovića**, dok će u 19 sati u galeriji Centra za kulturu biti otvorena samostalna izložbe skulptura poznatog vajara **prof. Zlatka Glamocaka**.

Svečano otvaranje RVP je u 20 sati, u orkviru koje će biti promovisana muzička obrada i spot pjesme „Bar“ **Rista Ratkovića** - bend

cizma 1967 - 2007) **Zorana Bognara**.

Istog dana u podne, u Parku pjesnika okupiće se mladi finalisti do 27 godina nakon čega će uslijediti proglašenje nagrađenih, kao i promocija knjige „Koža u kojoj ne živim“ **Vladana**

Nagrada „Risto Ratković“ biće uručena Šehiću i Aleksiću

Šipovca, prošlogodišnjeg dobitnika prve nagrade za pjesnike do 27 godina.

Od 19 sati na programu je promocija vina „Vladika“ i „Luča“, Plantaže 13. jul, a od 20 na gradskom trgu održava se međunarodno pjesničko veče.

Više promocija biće održano i poslednjeg dana kao i okrugli sto na temu

Jevrem Brković

„100 godina Mihaila Lalića“, na kojem govore **prof. dr Tatjana Bećanović** i **prof. dr Draško Došlić**.

„Mikrokozma“.

Drugog dana manifestacije koju će obilježiti više promocija knjiga („Najviša tačka reke“ - zapis o bjelopoljskim piscima **Petra Arbutine**), i „Novo raspeće“ (Antologija savremene srpske poezije tražom estetskog eazar-

Nagrada „Risto Ratković“ biće dodijeljena 5. septembra **Faruku Šehiću** i **Dejanu Aleksiću**.

Aleksić je dobio nagradu za knjigu „Biti“, dok je ovo priznanje Šehiću pripalo za knjigu poezije „Moje rijeke“.

ПОЧИЊУ 44. „РАТКОВИЋЕВЕ ВЕЧЕРИ
ПОЕЗИЈЕ“ У БИЈЕЛОМ ПОЉУ

Проклета авлија на отварању

Ратковићеве вечери поезије, 44. по реду, одржаће се од 3. до 5. септембра у Бијелом Пољу, а оно што ту пјесничку манифестацију ове године чини специфичном јесте богат умјетнички програм са око 60 пјесника из региона и свијета, каже је директор ЈУ Ратковићеве вечери поезије Абаз Диздаревић. Он истиче да је све спремно да данас ова културна свечовина почне.

- Прилично амбициозни програм одржаваће се у три дана манифестације. Починемо са обиљежавањем Ратковићевог рођендана, а настављамо бројним програмским активностима које неће обухватити само пјесничке вечери. Првог дана РВП у јутарњим сатима биће отворен Мини сајам књига у кући Риста Ратковића, као и пјеснички часови у три основне школе. Планирано је и одржавање poetsko-likovne дјечје „Рационалне снаге“. У центру града у постјесенициним сатима биће откривена скулптура коју је урадио кајар Зоран Обреновић, у оквиру пројекта

пе, а са њима ће пјесници радити на унапређењу њиховог иницијалног дара - каже Диздаревић.

Он напомиње да ће специјални гости на вечерима поезије бити Јеврем Ђркуновић и Светислав Ђасара, а на централној пјесничкој вечери која ће бити одржана у Парку пјесника наступиће 20 пјесника уз музичку пратњу Натали Диздар из Хрватске. Директор ЈУ „Ратковићеве вечери поезије“ подсјећа да ће у оквиру годишње пјесничке манифестације у Улици слободе, код зграде Робне куће, биће откривена скулптура Обреновића, која представља визуелизацију поезије. У Библиотеци „Дамиле Сијарић“ у Годијеви, предвиђена је промоција романа „Брод на Бистрици“ Сафета Сијарића, а у Библиотеци „Мисирог Булатовић“ у Бањем селу, промоција књиге „Безање од смрти“ проф. др Добривоја Станојевића. Свечано уручење награда биће обављено последње вечери у кући Риста Ратковића.

Награда „Ристо Ратковић“

Сцена из представе „Проклето азија“

„Витусина поезија“, а у галерији Центра за културу изложба скулптура проф. Златка Гламочака. Биће одржан и поетски час Алена Бешића, прошлогodiшњег лауреата, а затим од 20 сати предстоји и свечано отварање – каже Ђиздарић.

Након свечаног отварања Народно позориште из Београда одиграће представу „Проклето азија“, а биће промовисан спот и музичка обрада pjesме Риста Ратковића „Бар“, коју су припремили чланови бенда „Микрокосм“.

Такође, оно што карактерише ове РВП, јесте да смо осим pjesничких програма за најмлађе који ће се одржавати у двије градске и једној приградској школи, планирали и одржавање креативних поетско-ликовних радионица. Окупићемо основ-

равноправно је добијела Фа-русу Шехићу и Дејану Алексићу – одлука је међународног жирија 44. Ратковићевих вечери поезије, у саставу Павле Горановић, председник и чланови Светлана Каленић из Црне Горе, Јасмина Томић из Србије, Дамир Узуновић из Босне и Херцеговине и Луко Паљетак из Хрватске.

Алексић је добио признање за књигу „Бити“, а Шехић за књигу поезије „Моје ријеке“. Горановић је казао да су ове године пристјела 43 рада и да је конкуренција била велика.

У најужем избору, поред ове двије књиге, нашле су се још и „Свакодневни смак санјета“ Стевана Томића, и „Успјехе“ Драгослава Деловића – истакао је Горановић.

МН

Bijelo Polje - Međunarodna književna manifestacija "Ratkovićeve večeri poezije" otvorena je sinoć u Centru za kulturu u Bijelom Polju, promocijom muzičke obrade i spota Ratkovićeve pjesme "Bar", u izvođenju crnogorske grupe "Mikrokozma", te besjedom prošlogodišnjeg laureata **Alena Bešića**.

"Poezija nije ništa drugo do sitnica dovoljna za čitav život, jer se kroz nju sagledavaju različiti putevi, zbrajaju riječi i misao, povezuju ljudi", kazao je Bešić.

Direktor JU "Ratkovićeve večeri poezije" **Abaz Dizdarević** istakao je da ove godine učestvuje oko 60 pjesnika iz zemlje i inostran-

POEZIJA: POČELE RATKOVIĆEVE VEČERI

Ristova nagrada za Aleksića i Šehića

Okupilo se 60 pjesnika: Sinoć u Bijelom Polju

stva. Naredna dva dana u Bijelom Polju, uz mlade i afirmisane pjesnike, programa za najmlade i posjete pisaca školama, manifestaciju će oplemeniti i održavanje kreativnih poetsko-likovnih radionica. U biblioteci "Camil Sijarić" u Godinevu predviđena je promocija romana "Brod na Bistrici" **Safeta Sijarića**, a u Biblioteci "Miodrag Bulatović" u Banjem selu, promocija knjige "Bežanje od smrti" **prof. dr Dobrivoja Stanojevića**. Specijalni gosti na večerima poezije su **Jevrem Brković** i **Svetislav Basara**. Završnicu RVP obilježiće dodjela nagrada "Risto Ratković", koju ove godine ravnopravno dijele **Dejan Aleksić** i **Ferid Šehić**. J. Č.

Dan, 4. 9. 2014.

У БИЈЕЛОМ ПОЉУ СВЕЧАНО ОТВОРЕНЕ 44. „РАТКОВИЋЕВЕ ВЕЧЕРИ ПОЕЗИЈЕ“

Почела поетска светковина

Ратковићеве вечери поезије, 44. по реду, отворио је синоћ прошлогдишњи лауреат pjesnik из Босне и Херцеговине Ален Бешић на свечаности уприличеној у Центру за културу „Војислав Булатовић – Струњо“ у Бијелом Пољу. Оно што pjesничку манифестацију ове године чини специфичном јесте богат умјетнички програм са око 60 pjesnika из региона и свијета, током три дана трајања.

Учесници 44. „Ратковићевих вечери поезије“ писци Блага Журић, Слободан Зоран Обрадовић, Душан Поповић Ђурђев, Бошко Ломовић, Шимо Ешић, Владимир Ралевић, Дејан Ђоновић, Лука Пељетак и Ненад Терзић одржали су јуче pjesнички час у основним школама „Ристо Ратковић“.

„Владимир Рибњак“ и „Душан Кораћ“. Директор ЈУ „Ратковићеве вечери поезије“ Абаз Диздаревић отворио је мини сајам књига на којем су се представили издавачи „Бајбук“ из БиХ, „Жута Корњача“, „Стихом говорим“ и „Ратковићеве вечери поезије“ из Црне Горе. Одржана је и поетско – ликовна дјечија

„Радоница снова“. У центру града откривена је скулптура вајара из Колашина Зорана Обреновића, у оквиру пројекта „Визуелна поезија“, а у галерији Центра за културу изложба скулптура проф. Златка Гламочака. Поетски час имао је pjesник Ален Бешић.

Након свечаног отварања, Народно позориште из Београда одржало је представу „Проклетска авлија“, а обављена је и промоција спота и музичка обраде pjesме Риста Ратковића „Бар“ коју су припремили чланови бенда „Микрокосма“.

М.Н.

JADRANKA ČETKOVIĆ

Medunarodno pjesničko veče je pred bjelopoljsku publiku sinoć dovelo 20 pjesnika iz zemlje i okruženja, a upričena je i promocija vina „Vladika“ i „Luča“ Plantaže 13. jul.

Ipak, posebnu pažnju izazvalo je veče sa **Jevremom Brkovićem**, održano u hotelu Franca. Poeziju su govorili glumac **Slobodan Marunović** i **Ena Numanović**, a o stvaralaštvu akademika Brkovića govorili su **prof. dr Tatjana Bećanović**, **Miraš Martinović**, **Ljubeta Labović** i sam autor.

Tatjana Bećanović je nadahnuto govorila o ključnim tačkama Brkovićeve poezije.

„Stvaralaštvo Jevrema Brkovića funkcioniše kao temelj crnogorske identitetske naracije, sa dukljanskim identitetskim modelom kao podlogom. Zbog toga je 90-ih proglašen za nepodobnog jer se tada njegovao identitetski model srpskog imena i crnogorskog prezimena, a

RATKOVIĆEVE VEČERI POEZIJE

Pjesničke istine SU NAJTVRĐE

Manifestacija nastavljena portretom Jevrema Brkovića i međunarodnom književnom večeri

Sa Brkovićeve večeri u Bijelom Polju

njegov lik i djelo podvrgnuti su procesu satanizacije...”

„Umjetnik se uzdiže jedino iz samog sebe, pravi pisac je onaj koji je stalno koncentrisan, veli **Bodler**. Jevrem Brković svojim neprolaznim literarnim fascinacijama potvrđuje ovu Bodlerovu misao. Ako je Bodlerov *Albatros* postao simbolom položaja i stanja pjesnika i čovjeka u okeanu, ili kozmosu u sličnom kontekstu može se izdvojiti jedan od ključnih simbola Brkovićeve poetike, a to je *Kula*“, kazao je **Ljubeta Labović**.

Miraš Martinović naglašava da je Brković crnogorski klasik, čije djelo staje rame uz rame sa djelom **Lalica** i **Zogovića**, i dodaje: „Vjerujući da će doći to vrijeme - i da će timovi stručnjaka raditi na

izučavanju ovog impozantnog literarnog i kulturnog korpusa - završavam ovo izlaganje, a podatak koji nikada ne treba zaboraviti, a to je da je knjiga **MONIGRENI**, tajno kružila Crnom Gorom i oko nje, devedesetih, kada Crna Gora bijaše stavljena pod znak pitanja.“

Juče je proglašen i najbolji mladi pjesnik na 44. Ratkovićevim večerima poezije - to je **Srdan Gagić** iz Bosne i Hercegovine, dok je druga nagrada pripala **Andeli Pendić** iz Srbije. Treća nagrada pripala je **Marini Andrijević** iz Danilovgrada.

Član žirija **Jamir Topić** je istakla da Gagićev odnos prema svijetu i stvarnosti dolazi ne samo iz iskustva življenja mladosti, već i iz literature.

Juče, drugog dana manifestacije održana je i promocija knjige „*Koza u kojoj ne živim*“, prošlogodišnjeg dobitnika prve nagrade za pjesnike do 27 godina **Vladana Šipovca**.

Svečana dodjela nagrade **Risto Ratković** je večeras, a u 19 sati biće održano veče sa **Svetislavom Basarom**.

Svečana dodjela nagrade je večeras, a u 19 sati je veče sa Svetislavom Basarom

Dan, 5. 9. 2014.

ХРОНИКА 44. „РАТКОВИЋЕВИХ ВЕЧЕРИ ПОЕЗИЈЕ“, КОЈЕ СЕ ОДРЖАВАЈУ
У БИЈЕЛОМ ПОЉУ

Путовање кроз шуму ријечи

У бјелопољском Центру за културу прекисној су значајно почеле 44. „Ратковићеве вечери поезије“, које су окупили преко 60 pjesnika из читавог свијета. На почетку манифестације представљена је музичка обрада и спот pjesме „Бар“ Риста Ратковића у извођењу бенда „Микрокозма“, након чега је говорио Ален Бешњих, прошлогodiшњи добитник награде „Ристо Ратковић“. У завршници свечаног отварања манифестације представили су се глумци Народног позоришта Београд плесном представом „Проклето вилија“.

Глумац и режисер Слободан Маруновић стиховима је отворио самосталну изложбу скулптура проф. Златка Гламочака у галерији Центра за културу.

Савјестност истине је прича о етичким нормама и један дубоко потресни текст, који осветљава људску интелигенцију и људској слободи даје форму. Својом етичношћу упућује нас како да не сметемо другима, па је самим тим и изложба некако под тим утиском и рађена, истакао је проф. Гламочак.

Учесници 44. „Ратковићевих вечери поезије“ писци Блага Журић, Слободан Зоран Обрадовић, Душан Поповић, Бурђев, Бошко Ломовић, Шимо Ешић, Велимир Ралевић, Дејан Поповић, Луко Палџетак и Ненад Терзић одржали су јуче pjesнички час у основним школама „Ристо Ратковић“, „Владимир Рибничар“ и „Душан Корбаћ“. Током pjesничког часа учесници су писцима казивали стихове, а књижевник Велимир Ралевић истиче да му је посебно драго што су

имали прилику да о поезији разговарају са младима. „Ратковићеве вечери поезије“ биле су и остале изузетно важна манифестација, а посебно драг даје јој и учешће дјеце, тако да ова посјета основним школама за све нас представља изузетно задовољство – закључио је Ралевић.

Отворен је и Мини сајам књига на којем су се представили издавачи „Байбук“ из БиХ, „Жута коријача“, „Стихом говорим“ и Ратковићеве вечери поезије из Црне Горе. У оквиру РВП у Кући Риста Ратковића одржан је поподневни час зауреата Алена Бешњиха и представљена књига „Хроника ситница“, о којој су говориле аутор, Јасмина Топић, као медијатор, и Светлана Калезић, а на тргу код Аутобуске станице откривена је скулптура, рад академског уметника Зорана Обреновића из Колашина. Том приликом Абаз Диздаревић, директор ЈУ Ратковићеве вечери поезије је нагласио да је постављање скулптура на иницијативу Александра Журића, председника општине, дио пројекта „Виртуелна поезија“. До сада је једна скулптура, рад вајара Драгољуба Бата Мрдовића,

Млади ствараоци

Награда за младог Србана Гагића

Представница жирија Јасмина Топић, на свечаности у Парку pjesника, објавила је имена добитника овогodiшње награде младих pjesника до 27 година.

Одлучили смо да прву награду додијелимо Србану Гагићу за рукопис под шифром „Световид“, док је друга награда припала Анђели Пендић за рукопис „Једна реч у киши свјетла“ а трећа Марини Андрејевић, за рукопис „Лед са усана“.

Награђени рукопис је најбољи, зато што ауторов однос према свијету и стварности долази не само из искуства живљења младости, већ и литературе. Он пјева, не само о одрастању своје генерације, већ о не тако далекој прошлости. Он пјева о изгубљеним идеалима и на веома суптилан и оштар начин изражава кроз своје стихове бунт према погрешним вриједностима снорије прошлости или грешнама претходних генерација. Поназује истовремено и један типичан генерацијски јаз – казала је Топићева.

Она је додала да се чланови жирија радују што ће овај рукопис идуће године бити одштампан и што ће један млади pjesник на овај начин започети успјешно своје путовање кроз „шуму ријечи“, и тако се придружити својим старијим колегама.

Честитамо и другим младим pjesницима, на њиховој храбрости да пјевају и промишљају себе и свијет – закључила је Топићева.

из Мојковца, постављена на Рибаревинама, и преостало је

Кожа у којој не живим

У парку pjesника је промовисана и књига „Кожа у којој не живим“ аутора Владана Шилова, прошлогodiшњег добитника прве награде за младе pjesнике до 27 година. Поред аутора говорио је и Влатко Симуновић.

Аутор је сам свој pjesник и нема узоре. Зато га његова poetsка самоћа одређује као pjesника са властитим гласом. Његова књига говори о самоћи и одумирању душе. Он познаје дубља стања поезије и пише под утицајем страшног терета земље Босне из које долази. Рат је код њега средишњи моту уз два вјечна стања – љубав и смрт – казао је Симуновић.

Освојци се друже са pjesницима

да буду постављене још три скулптуре.

Аутор је направио дјело које украсава овај мини трг, и тако на још један типичан начин промовишемо поезију, јер су на овој скулптури уклесани стихови Риста Ратковића, из pjesме „Бар“. Ово је слободна форма, и посвећени су само уметности. Скулптура је докор нашег града – казао је Диздаревић. Вајар Обреновић је истакао да је скулптура настала од ковала мермера, и представља књигу, с обзиром да је у бјелопољској цркви Светог Петра настало Мирослављево јеванђеље, писано ћириличним писмом, у 12. вијеку.

Бијело Поље је град pjesника и књижевника. Град Ратковића, Сијарића, Була-

многи описивали – казао је Обреновић.

Другог дана РВП у цијелопољским сатама у кући Риста Ратковића одржана је „Радно-иница сина“ – poetsко-љиковна дечја радионица. У Средњој стручној школи организована је промисија књиге „Највиша тачка реке“, ауторски запис о бјелопољским писцима Петра Арбутина. Говорили су Богић Ракочевић и аутор, а затим је у Гимназији „Милоје Добричић“ промовисана књига „Ново распеће“ – антологија савремене српске поезије тратом estетског сениоризма 1967-2007. године Зорана Боснара. Говорили су Душко Новаковић, Драган Јовановић Динић и аутор.

М. НОВОВИЋ

Alen Bešić govori
na otvaranju
„Ratkovićeve večeri“

Večeras dodjela nagrade „Risto Ratković“

Pjesma zbraja misao i povezuje ljude

BIJELO POLJE - Ovogodišnja književna nagrada „Risto Ratković“ biće uručena Faruku Šehiću i Dejanu Aleksiću večeras u 20:45 sati u kući Rista Ratkovića. Na taj način biće krunisane „Ratkovićeve večeri poezije“, koje su ove godine dobile drugačije lice, makar sudeći po broju i raznovrsnosti programa.

Za razliku od prethodnih, ovogodišnje „Ratkovićeve večeri poezije“ konceptijski su drugačije osmišljene, a u toj formi proteklo je i zvanično otvaranje manifestacije. Tom dijelu programa u srijedu je prethodila izložba skulptura Zlatka Glamočaka, otkrivanje skulpture vajara Zorana Obrnovića u Ulici slobode, poetsko-likovna radionica na kojoj su predstavljeni festival poezije „Kraljevstvo bijelih rada“ i „Dječji festival humora“, te promocija muzičke obrade i spota pjesme „Bar“ Rista Ratkovića, u izvođenju crnogorskog benda „Mikrokozma“. Nakon svečanog otvaranja,

iznevjerava, jer nikad nije ono što se htjelo, nego ono što se moralo.

- Otuda je pjesma za pjesnika ovaploćenje sumnje, neka vrsta dokumentovanog kolebanja. U takvim uslovima treba pristati na sebe, imati strpljenja i opstajati u vakuumu od pogleda do slova - kazao je Bešić.

Raznovrsnost programa

Izvršni direktor „Ratkovićeve večeri poezije“ Abaz Dizdarević istakao je za Pobjedu da se ovogodišnja manifestacija razlikuje i po raznovrsnosti i bogatstvu, kako mladih, tako i afirmisanih stvaralaca.

- Ovogodišnje „Ratkovićeve večeri poezije“ karakteriše dosta sadržajan program, odnosno 25 projekata koji su planirani za tri dana manifestacije. To je prilično ambiciozan plan sa više od 80 umjetnika koji dolaze iz naše zemlje, regiona i svijeta. Pored primarnih poetskih programa, za razliku od prethodnih godina, pripre-

bjelopoljskoj publici predstavilo se i Narodno pozorište iz Beograda sa predstavom „Prokleta avlija“.

Nepovratno pismo

Prošlogodišnji dobitnik nagrade „Risto Ratković“ Alen Bešić ljubiteljima pisane riječi uputio je nekoliko nadahnutih osvrta o poeziji koju, kako je kazao, doživljava kao nepovratno pismo za mladog književnika. Zato ova manifestacija, po ocjeni Bešića, ima svoj smisao i nakon 44 godine, jer se kroz poeziju sagledavaju različiti putevi, zbrajaju riječ i misao, povezuju ljudi.

- Pjesma je nešto što ima sopstvenu prirodu, prostor, razloge, kriterijume i svrhu u sebi samoj. Pjesma nastaje u napetosti između skrivenog i očiglednog i svako suočenje sa bjelinom hartije, na kojoj ona treba samu sebe da sačini iz tvari jezika, da dobije svoj jedinstveni organski sadržaj i oblik, naliči suočenju posmatrača sa sivim zidom, tačnije sa samim sobom - istakao je Bešić.

Kako kaže, jednom zaokružena, iznesena na vidjelo, ona onespokojava, poražava,

mljena je likovno-poetska radionica koja će se sva tri dana održavati u kući pjesnika sa djecom nižih razreda osnovne škole - kazao je Dizdarević.

Posljednji dan „Ratkovićevih večeri poezije“ danas će obilježiti i promocija savremenih crnogorskih romana, koja će biti priređena u 10 sati u biblioteci „Čamil Sijarić“ u Godinjevu. U biblioteci „Miodrag Bulatović“ u Banjem Selu, u 14 sati, biće predstavljena knjiga „Bežanje od smrti“ (Miodrag Bulatović - stil i književna demonologija), autora prof. dr Dobrivoja Stanojevića. U kući Rista Ratkovića u 17 sati biće obilježeno 100 godina od rođenja Mihaila Lalića, a govoriće prof. dr Tatjana Bečanović i prof. dr Draško Došljak. Na istom mjestu u 18 sati biće priređen koncert klavirskog dua, a u 19 sati biće priređeno veče sa Svetislavom Basarom, koje će voditi Vlatko Simunović. Uoči uručivanja nagrada, u kući Rista Ratkovića u 20 sati biće priređeno poetsko veče „Noćas tako želim“. Stihove će govoriti glumci Nikola Vasiljević i Žana Gardašević, uz muzičku pratnju Milutina Radonjića.

V. Šb.

Blic, 5. 9. 2014.

**BIJELOPOLJSKOJ PUBLICI DANAS ĆE SE
PREDSTAVITI JEVREM BRKOVIĆ I SVETISLAV
BASARA, A BIĆE I DODIJELJENA NAGRAĐA
FARUKU ŠEHIĆU I DEJANU ALEKSIĆU.**

Počeo poznati međunarodni književni festival

RATKOVIĆEVE VEČERI OTVORILI „MIKROKOZMA“ I „PROKLETA AVLIIJA“

BIJELO POLJE » Međunarodna književna manifestacija Ratkovićeve večeri poezije vratila je stari sjaj i na njoj ove godine učestvuju više od 60 književnih stvaralaca iz regiona, kaže Abaz Dizdarević.

Predstavljanjem muzičkog spota poznatog benda „Mikrokozma“ za pjesmu Rista Ratkovića „Bar“, koja je prvi put otplevana i obraćanjem prošlogodišnjeg laureata Alena Bešića, u srijedu večer u Bijelom Polju počele 44. Ratkovićeve večeri poezije.

U Velikoj sali Centra za kulturu „Vojislav Bulatović Strinjo“, koja je bila ispunjena, izvedena je predstava „Prokleta avlija“ Narodnog pozorišta iz Beograda, nakon čega je upriličen performans koji je pratio izložbu skulptura prof. Zlatka Glamoca.

Svečanom otvaranju prethodila je poetsko-likovna radionica na kojoj su predstavljene festival poezije „Kraljevstvo bijelih rada“ i Dječji festival humora.

Abaz Dizdarević, direktor Ratkovićeve večeri poezije, rekao je da je

ovogodišnji program veoma bogat i sadržajan i imaće 25 različitih sadržaja koje je pripremilo 80 učesnika.

Najveći je broj pjesnika, ali smo uključili i druge vidove umjetničkog izražavanja, pa imamo likovno-poetski program, radionicu za djecu osnovnih škola – rekao je Dizdarević.

Konceptijska zamisao, odnosno način na koji će se poezija plasirati do publike

je, prema riječima Dizdarevića, izmijenjena u odnosu na prethodne godine i ukoliko dozvole vremenski uslovi, centralno veče održaće se u gradskom parku pored fontane.

Svojom poezijom bjelopoljskoj publici danas će se predstaviti Jevrem Brković, kao i Svetislav Basara.

Oni su rado prihvatili poziv na Ratkovićeve večeri poezije, doživljavaju ovaj događaj u punom smislu slobodnim festivalom koji treba da predstavlja ono što je primarno, a to su najveći umjetnički dometi u okviru kojih se umjetnici izražavaju – smatra Dizdarević.

Faruk Šehić i Dejan Aleksić su ovogodišnji pravni dobitnici Nagrade „Risto Ratković“, a ona će im biti dodijeljena danas u Kući Rista Ratkovića. Aleksić je dobio nagradu za knjigu „Bar“, dok je ovo priznanje Šehiću pripalo za knjigu poezije „Moje rijeke“. Ovakvu odluku donio je međunarodni žiri u sastavu Pavle Goranović, predsjednik i članovi Svetlana Kalezić iz Crne Gore, Jasmina Topić iz Srbije, Damir Uzunović iz Bosne i Hercegovine i Luko Paljetak iz Hrvatske. Goran Drobnyak ■

Grad oživio zahvaljujući Ratkovićevim večerima

Abaz Dizdarević je naglasio da četrdesetčetvorogodišnja tradicija Ratkovićeve večeri poezije govori o tome od kakvog je značaja ovaj festival za Crnu Goru.

„To je istovremeno jedini pjesnički događaj koji 44 godine okuplja najveća imena regiona, ali i svijeta. Značaj za duhovnost grada i mjesta gdje se održava ova manifestacija nije potrebno ni pominjati, jer znamo kako umjetnost utiče na duh ljudi. Ono što je specifičkom ovogodišnjeg festivala je prilično zgusnut program tako da svi građani mogu da pronadu sebe u nekom od programa. Počev od najranijih jutarnjih časova, pa do u noć, grad praktično oživi i tako je bilo ova tri dana. Ovo je najveća manifestacija koju ova ustanova sprovodi. Na prvi pogled malo napregut sadržaj, ali cilj je da se zaista osjeti da ova manifestacija opet živi punim sjajem, rekao je Dizdarević.

ABAZ DIZDAREVIĆ

OGLED O "MONIGRENIMA" JEVREMA BRKOVIĆA

CRNOGORSKA NOJEVA BARKA

Sa Brkovićeve večeri u Bijelom Polju

Monigreni su knjiga glasova, oratorijum, u kome se čuje onaj mandeljštamovski „šum vremena“. U ovoj knjizi oživljavaju drevne nekropole. Mrtvi razgovaraju sa živima. I taj govor je toliko ubjedljiv, da prerasta u sveopšti hor

MIRAŠ MARTINOVIC

Naslov *Crnogorska Nojeva barka*, sintagmu koju sam uzeo za moje izlaganje, definisali su prije mene, ali razmišljajući o mom ubešću na ovoj večeri - te načinu kako prići jednom, uistinu, u mnogo čemu grandioznom djelu - odlučio sam da se oslonim upravo na nju kao ugaoni kamen velike istorijsko-metafizičke građevine - koju **Jevrem Brković** više od pola stoljeća diže iz burne crnogorske povjesnice, i našeg doba, iz borbe za održavanje crnogorskog etnikuma.

Monigreni su krucijalna Brkovićeva knjiga. Sve što joj je prethodilo, u vidu koncentričnih krugova, išlo je ka njoj. I sve što je uslijedilo

sira kompletna naša memorija. Naši znakovi i naši hodovi. Davno izgubljeno vrijeme - u ovoj knjizi je ponovo oživjelo. Iz žila se rodio veliki hrast, s dubokim korijenovima i razgranatom krošnjom. Hrast koji će odoljeti svim olujama. Potekla je rijeka našeg postojanja, koja je u svom toku bila mučena, popunjena su crne rupe u našem pamćenju. Ovom knjigom Brković je dobio bitku sa zaboravom.

Monigreni su Tajpa koju je nemoguće poreći ni krivotvoriti.

Ovu knjigu bih nazvao *knjigom našeg totaliteta*. Ona je u tom smislu uistinu crnogorska Nojeva barka, u kojoj su sve naše

poslije nje, a tu su romani - rijeke: *Šutna vučica*, *Ljubavnik Duklji*, pjesme i memoarska literatura, radalo se iz nje. To je knjiga - majka svih Brkovićevih knjiga, knjiga je iz koje pul-

relikvije, sve naše dragocenosti, krunice, simboli nastanka i pontanka, mrtva pokoljenja i živi jezik, u kome sve traje. *Monigreni* su pisala stotljeća.

Crnogorski narod, tokom svoje duge i mučne istorije, jedinstven je narod kojem su ti i takvi uslovi stvorili prostor za permanentnu gerilu. Stalnu borbu i stalni otpor.

Sve rečeno, činilo je da uz postojanje Crnogoraca idu i sve vrste otpora, taktike i strategije, kako da opstanu. Brković se bavi svim tim nijansama otpora, svim vidovima borbe, svim značkovima potvrde i pobjede, kontinuitetom koji se u ovoj knjizi sliva u vidu moćne rijeke, čiji su tokovi kroz istoriju prekidani. Jer je sa sistemom odbrane išao sistem potiranja, kome je otpor bio prirodan.

Monigreni su knjiga probudnog pmačenja.

U *Monigrenima* živi herojska Crna Gora i ona se utisak, kad pročitate ovu knjigu, da ste pročitali veliku sagu o jednom drevnom narodu, koji više ne postoji, a sa svim naznakama da je postojao: grobljima, tim neizbrisivim svjedočanstvima. Zapisima na kamenju, muzejom u kome je pohranjeno kompletno pamćenje.

U ovoj knjizi oživljavaju drevne nekropole. Mrtvi razgovaraju sa živima. I taj govor je toliko ubjedljiv, da

je pjesnik - koji će ga svojim riječima pritruditi i utvrditi, probuditi memoriju i svijest. Držati budnim i buntovnim. U kovitlacima oprostane heraklitovske - njegove borbe.

Nema naroda koji u istoriji nije imao svoja posrnuća. U tim trenucima, rodio bi se pjesnik, koji bi djelovao osvješćujuće: Homer, Vergilje, Dosojevski, Tomas Man koji je, na poštujući Njemačku pred navalom fašizma, a na pitanje prijatelja - šta će Njemačka bez vas, odgovorio: Njemačka je tamo gdje je

U svom dugom hodu, na ne baš lakom putu, Crna Gora je imala mnogo svojih biti - ili - ne biti, stavljana je pod znak pitanja, ali je, nekim čudom ili unutrašnjom magijom i snagom koju niko nije mogao potrijeti, uvijek pretežno ono biti. I kada se činilo da je mrtva - uskrnuća bi, iz sopstvenog pepela, poput one mitike ptice, koju svaki narod ima u svom biću i jeziku, u svom pamćenju.

Ta crnogorska mitika ptica, taj feniks čija krila istovremeno gore i podmladuju se, ta bit, dokaz svih dokaza i zbir svih dokaza o nama - je roman *Monigreni*. Da je sreće, ova knjiga bi bila izučavana na fakultetima, tamo gdje se predaje nacionalna književnost i u školama, kao što bi bilo izučavano i kompletno Njegoševljevo djelo.

Na nesreću, nije tako. Čitanke i udžbenike u Crnoj Gori, prave najčešće, za to najmanje pozvani. Zato tamo nema Brkovića, ili ga ima samo u naznakama, a ima marginalaca, za koje ne zna ni njihovo biće. Ta praksa se nastavlja i u novoj i nezavainoj državi Crnoj Gori. A Brković jeste crnogorski klasik, čije djelo staje rame uz rame sa dje-

Tomas Man.

Crnogorski narod je imao sreću, što je u trenucima svojih velikih iskušenja, imao pjesnika - Jevrema Brkovića. Crnom narodu je bilo nužno jedno ovakvo djelo - koje je iz te nužnosti i rođeno. Nove nužde - radu nove sile. I u ovom slučaju je tako.

Monigreni su - osvješćujuća knjiga. Nađena u dubinama postojanja. Kad ugledamo istorijski hod Crne Gore - ta mistično - svjetlosna nit, budila se u trenucima koji su mogli biti pogubni, ali zahvaljujući njoj, svaki put bi, nad mogućim porazom, prevagnula sigurna pobjeda. I iz tame bljesnula iskra.

Monigreni su - osvješćujuća knjiga. Nađena u dubinama postojanja

lom **Mihaila Lalica** i **Radošana Zogovića**. Uz *Svetog Petra* i *Njegosa*, njih trojica čine tri najvažnija stuba crnogorske literature, dostižući nivo, gdje se postaje klasika.

Monigreni odišu vječnošću, zato su vječna knjiga.

U Brkovićevom djelu, naše pamćenje se kompletno probudilo. U vremenu kada je njegovo biće bilo i nužno i neophodno. Ovo djelo je glas deset nijemih stoljeća koja su kroz njega progovorila. Ne slučajno, tih deset naših stoljeća tražila su pjesnika, kroz kojeg će progovoriti, koji će znati da ih artikulise. I našla su ga u Brkoviću, i njegovom djelu. Imajući u vidu ovu i ovakvu činjenicu, ne isplanirano, već spontano, u jednom trenutku sam napisao pjesmu *Pjesnik iz Doline*, koja je objavljena u mojoj novoj knjizi *Susaptavanje sa memorijom*. Na pitanje zašto se Doline, grad, markantna civilizacijska tačka, metafizički topos, stalno kroz vjekove ruši i svetogrđi, odgovor je nađen u jednoj rečenici - nije imala svog pjesnika, koji bi je sačuval od propadanja, makar u onom metafizičko - pjesničkom smislu, i za kraj mog izlaganja, kraj te pjesme, odnosno nekoliko poslednjih stihova iz nje:

Da je imala bar jednog pjesnika, ne bi se desilo

*Onolika
Njeno i naše potoniz.*

(iz besjede izgovorene na večeri Jevrema Brkovića na Brkovićevim večerima poezije u Bijelom Polju)

Dan, 6. 9. 2014.

ЗАВРШЕНЕ 44. „РАТКОВИЋЕВЕ ВЕЧЕРИ
ПОЕЗИЈЕ“ У БИЈЕЛОМ ПОЉУ

Уручене награде Алексићу и Шехићу

На свечаности одржаној треће вечери традиционалних 44. по реду „Ратковићеве вечери поезије“, синоћ су у Бијелом Пољу уручене награде овогodiшњим добитницима престижног признања „Ристо Ратковић“. По одлуци жирија, на чијем је челу био Павле Горановић, награду су равноправно подијелили Дејан Алексић из Краљева, за књигу „Бити“ и Фарук Шехић из Сарајева, за књигу „Моје ријече“, које су им уручили представник општине Бијело Поље Александар Журић и др МилIVOје Радовић, де-

кан Економског факултета у Подгорици.

Награђени су захвалили на признању, истакавши да им је велика част што улазе у плејаду добитника ове, како су изгласили, вредне награде.

Уручењу признања предходило је вече са књижевником Светиславом Бисаром уприличено у Центру за културу.

На крају РБП, у хотелу „Франца“ одржано је заједничко вече, уз звуке тамбуре под мотом стихова Риста Ратковића „Непроспавана ноћ, уморно моје јутро, хајдемо у бар ...“

М.Н.

СУСРЕТ СА ДЕЈАНОМ АЛЕКСИЋЕМ, ЛАУРЕАТОМ НАГРАДЕ „РИСТО РАТКОВИЋ”

Добитник престижне награде „Ристо Ратковић” на 44. „Ратковинским вечерним поезијом” у Бијелом Пољу је Дејан Алек-

Поезија се

површно чита

■ Имао сам срећу да добијем награду као млади pjesник и сада када сам зрелији. Награда „Ристо Ратковић” ми много значи

сић, pjesник из Краљева, за збирку pjesама „Бити”. Њему је награда припала заједно са Фарухом Шехићем, за књигу „Моје ријеке”.

У разговору за „Дан”, Алексић не крије задовољство што се придружио плејади добитника овог угледног признања. Задовољство је веће јер је један од ријетких коме је успјело да ово признање освоји и као млади стваралац, прије даније деценије.

— Те 2004. године, почео сам да објављујем књиге, и мој pjesнички прајанац „Потпуни говор” објавио је организатор, и онда кројем са стварањем. Стигао сам до свог осмог по реду дела „Бити”, које је заједнички освојио награду „Ристо Ратковић” ове године. На то сам више него поносан. Иначе, за ово djело сам почетком године добио „Змајеву награду” од Матице српске у Србији.

— Награде су увијек добро дошле. Оне су и формално признање, али и satisfакција за оно што радим. Имао сам срећу да добијем награду као млади pjesник, и сада, када сам зрелији. Награда „Ристо Ратковић” ми много значи. Не да би мене скренуле, у јелу или другу страну, већ да награда скрене пажњу читалачку пажњу. То је важно кад су pjesничке књиге у питању, јер знамо да се поезија мало, нередовно и површно чита — каже Алексић.

На неки начин, овим признањем затвара круг, у смислу враћања на мјесто одакле је почела његова књижевна афирмација.

— Затвара се круг који је али и дво ланца дуж стваралачке приче. Онда сам кренуо са наградама и ево, улазим у дну историје ове манифестације — каже Алексић.

Он додаје да се од прве књиге која је била на неосимболички начин херметична, развио у pjesника, што се фор-

малог плана стварања тиче, који пише слободним стихом.

— За разлику од првих шест књига које сам писао слободним стихом, уз поштовање строгих стандарда pjesничке форме,

сада је нарративно ткиво посебно занимљиво. Јер, постоји нарративни ток који отвара план за тематско — мотивски оквир који имам. То су pjesме једноставнијег израза. Циљ

ми је да дођем до савршене једноставности која се најтеже постиже — каже лауреат.

У награђеној збирци „Бити”, pjesме говоре о најглед једноставним свакодневним стварима.

— Свака pjesма полази из перспективе обичног човјека, који увијек претпостављено стварност око себе и која има просвјетитељско осјећање свијета као отворене књиге. Књиге која нам нешто саопштава. Али, само под условом да имамо начин на који би декодирали те поруке. Такав су ове pjesме увијек позициониране да се у њиховом отапању налази ситуација из стварности, која се развијањем доводи до позиције да се захвати дубља истина. И читалац је увијек у ситуацији да у својој свијести има наставља одређене поруке и да га pjesма не напусти у тренутку кад је прочита и склони корнице књиге — објаснио је Алексић.

У књизи „Бити” је залог за његове будуће књиге, каже pjesник, јер има елементарна поезије која долази као последица искуства са призором „са оне стране стварности”.

— Тако се приближавам и ономе што се добија надреалистичном имажинацијом. Имам седам — осам необјављених pjesама. Радим прво скелет књиге, и онда је налагајућем. — појаснио је Алексић. М. НОВОВИЋ

Dan, 6. 9. 2014.

ХРОНИКА 44. „РАТКОВИЋЕВИХ ВЕЧЕРИ
ПОЕЗИЈЕ“ У БИЈЕЛОМ ПОЉУ

СТИХОВИ са
разних страница

■ То је био збир разноликих пјевања и гласова, како из Црне Горе тако и неколико осталих држава экс Југославије. Ово је била добра прилика да пјесници виде шта се у државама у региону догађа у вези са протоном поезије, њене исписаности, стилова – рекао је Душко Новаковић, пјесник из Београда

У оквиру 44. Ратковићевих вечери поезије, у бјелополском Центру за културу одржано је Међународно књижевно вече. Глумица Слободан Маруновић је рецитовањем стихова „Мериме“ Риста Ратковића отворио манифестацију. Своје пјесме представили су Ален Бешић, Јела Хајнал, Тања Бакић, Надија Реброња, Звонко Карановић, Горан Самарџић, Душко Новаковић, Павле Горановић, Драган Јовановић, Данилов, Јасмина Топић, Звонко

из Београда, један од ранијих лауреата награде „Ристо Ратковић“ каже да је вече било традиционално са међународним карактером.

– То је био збир разноликих пјевања и гласова, како из Црне Горе тако и неколико осталих држава экс Југославије. Ово је била добра прилика да пјесници виде шта се у државама у региону догађа у вези са протоком поезије, њене исписаности, стилова... Прије свега, ови сусрети служе за

Танески, Маријан Хајнад, Ана Бригардић, Никола Мадиров, Зоран Богнар, Антон Гојчеј, Томислав Стевановић, Дамир Узуновић, Душка Врховић, Богић Ракочевић, Младен Ломпар, Љубета Лабовић, Петар Матовић. Музичким наступом програм је употпунила Натали Диздар из Задра.

Душко Новаковић, пјесник

транспозицију поезије и њене трансмисије, која је у свим државама бивше Југославије скрајнута, маргинализована, у односу на прозу. Зато је ово прилика да се размјењују издавачки планови, објаве и преведу књиге. Жао ми је што није било више аутора из Европе. Бјелополски фестивал мора коначно да уђе у мрежу европ-

Дружење вина и пјесника

У оквиру манифестације „Ратковићеве вечери поезије“, „Плантаре“ су представиле нова вина „Луча“ и „Владаина“, која су настала поводом 200. годишњице рођења Петра II Петровића Његоша.

– У себи сједињују снагу црногорског камена и богатство винограда у Ђемовском пољу – чуло се у хотелу „Фозина“ гдје су пића

ских фестивала и доживи пуну афирмацију – истакао је Новаковић. Он је нагласио да му је част што припада братству добитника награде „Ристо Ратковић“.

Уприличено је и вече са Јевремом Брковићем, а о овом пјеснику говорили су проф. др Татјана Бечановић, Мираш Мартиновић и Љубета Лабовић.

Професорица Бечановић је истакла да је поезија Јеврема Брковића важна због својих идентитетских функција.

представљена у присуству великог броја стваралаца, али и бјелополцаца. Једна од директорица „Плантаре“ Весна Мараш је нагласила значај дружења вина и пјесника.

– Ова вина ћете радо пити и уживати у њима, и да сви заједно радимо на још већој презентацији Црне Горе као винске дестинације. Вино је господар нашег тијела и духа – напала је Мараш.

Љубета Лабовић је говорио о поезији у књизи „Зидане и ратур куле Озровића“, наглашавајући да је кула асоцијација на даљног претка, митска и стварна грађевина која битише у трену и вјечности. Мираш Мартиновић је констатовао да у роману „Монигрени“ живи херојски Црна Гора, те да је то, по њему, национално дјело.

Брковићеве стихове су говорили Слободан Маруновић, Ена Нумановић и аутор.

М.Н.

Pobjeda, 6. 9. 2014.

Završene Ratkovićeve večeri poezije u Bijelom Polju

BIJELOPOLJE - Pjesnička manifestacija, Ratkovićeve večeri poezije, završena je u petak večer u bjelopoljskom centru za kulturu uručenjem nagrada ovogodišnjim laueratima Faruku Šehiću za zbirku *Moje rijeke* i Dejanu Aleksiću čija zbirka nosi naslov *Biti*.

Obrazlažući nagradu, članica žirija Svetlana Kalezić je kazala da je ključna tačka preklapanja različitosti ovih pjesnika osuđenost čovjeka na samog sebe - Umjetnička dovršenost Aleksićeve nagrađene knjige i snaga, gotovo brutalnost Šehićeve, podsjećaju nas na mnogostrukost načina u ostvarivanju izuzetnog umjetničkog dojma - istakla je Kalezić. **VŠH.**

ХРОНИКА 44. „РАТКОВИЋЕВИХ ВЕЧЕРИ ПОЕЗИЈЕ“ У БИЈЕЛОМ ПОЉУ

Морали смо се боље одужити Лалићу

Четиридесет и четврто издање Ратковићевих вечери поезије закључено је уручењем признања са именом великог бјелополског дјесника, на свечаности узрпиченој за крај ове манифестације. Ова свечовина, иако насловљена као вечери поезије, имала је бројне садржајне приредбе које су одржаване током цијелог дана.

Посебан тон Ратковићевим вечерима поезије дало је одржавање округлог стола са темом „100 година од рођења Михаила Лалића“, у великој сали Центра за културу, а говорили су професор Татјана Бечановић и Драган Долибак.

— Сто година је од Лалићевог рођења и у Црној Гори се не дешава ништа. Зато је сјајна идеја Ратковићевих вечери постиже да се објележи његова стогодишњина. И зато да нема Бијелог Поља, требало би га измислити... — рекла је, између оста-

лог, Бечановићева.

Она је нагласила да је ове године морала бити објављена, бар трилогија, ако не и сабрана Лалићева дјела.

— Трагедија је што нијесу објављени, и наравно да сам предлог у вези са тим имала, све је одбачено. Не могу пуно да упитам, изу-

зев свако у мојим говорима, али се надам да ће Црна Гора поправити однос према својим великим писцима. Не само према Лалићу... Јер, ми много тога имамо, али то не знамо да поштујемо. Што се тиче нас са студијског програма на коме радим, за црногорски језик и јужнословенску књижевност, на Филозофском факултету у Никшићу, ускоро организујемо научни скуп. Талико се макар можемо Лалићу одужити — казала је Бечановић.

Представљен је и специјални гост Светислав Басара, књижевник из Београда, који је говорио о свом богатом стваралаштву. Медијатори су били Владо Симуновић и Дамир Шабановић.

У кући Риста Ратковића клавијески дуо Драгана Крговић — Милена Ђуровић, као и флаутисткиња Лејла Хот, приредиле су концерт, а у Центру за културу одржано је поетско вече „Ноћас тако желим“, које су редисовали глумци Никола Васиљевић и Жана Ђардасовић, уз музичку пратњу на хармоници Милутина Радојичића.

М.Н.

Књига о Миодрагу Булатовићу

У библиотеци Миодраг Булатовић, у Бањем Селу представљена је књига „Бекство од смрти“ (Миодраг Булатовић — стил и књижевна демонологија) проф. др Добривоје Станојевића.

О књизи „Бекство од смрти“ у библиотеци Миодраг Булатовић у Бањем Селу говорили су књижевни критичари Петар В. Арбутина, из Београда, Богдан Ракочевић, из Подгорице, и аутор.

— Проф. др Добривоје Станојевић је један од најбољих тумача књижевности у Србији. „Бекство од смрти“ је најбоља књига написана о Миодрагу Булатовићу. У овој књизи Станојевић долази до сјајних закључака, који су нешто најбоље о Булатовићу што сам прочитао. Станојевић је успио добро да нацрта поједина мјеста у Булатовићевој прози. Ово је књига о књизи. Књига у којој има доста поређења Булатовића са Толстојем, Сервантесом, Цојсом и другим величанима свјетске књижевности — истакао је Арбутина. Књига „Бекство од смрти“ је објављена у издању ЈУ Ратковићеве вечери поезије — Књижевне паралеле, едиција 10. Прије предавања сви учесници су обишли кућу у Охладима, гдје је живио Миодраг Булатовић.

СУСРЕТ СА ФАРУКОМ ШЕХИЋЕМ, ЛАУРЕАТОМ
НАГРАДЕ „РИСТО РАТКОВИЋ“

Све моје ријеке преточене у стих

Први пут у историји „Ратковићевих вечери поезије“ два pjesnika су подијелила престижну награду. Лауреати су Дејан Алексић из Краљева и Фарук Шехић из Сарајева.

Награда „Ристо Ратковић“ за сарајевског писца има огroman значај...

— Ријеч је о најзначајнијој регионалној награди за поезију, која покрива простор неколико држава у којима се говори истим језиком. Ова награда је надалеко награди „Метиса Селимовић“, код нас у Тузли. И значајно ми је да добијем награду ван своје државе. То је за мене посебна част — закључио је Шехић.

Он напомиње да је прича о ријекама само привид, али да то није мотив.

— Награду сам добио за седму књигу поезије „Моје ријеке“ која је објављена прије нешто више од два мјесеца. Књига има три циклуса. Први је „Доара“, по француској ријеци која се улива у Атлантук, јер сам у Француској боравио као стипендиста. Друга је „Шпре“, берлинска ријека, где често боравим и — Дрина. Наслов сам дао по Ђузепеу Унгаретинију, који је набрајао ријеке његовог живота — Серкијо, Нил, Сена... — каже Шехић у разговору за „Дан“.

Сазнајемо да се бави и неким „далинским“ темама... Заправо, пропитивао је себе колико је могуће далеко отићи из Сарајева.

— Али, како да се одсе од себе самог? Ту су и све последње рата и 90-их година. Колико је тај одлазак реалан. Не онај стварни — физички, већ колико можеш отићи од онога што тебе прогони. Има доста љубавних тема, неких лабавијих, мекших... И ова моја књига поставља питања, али не даје одговоре на њих, јер то онда не би била добра књи-

Шехић

га. Отварам питања и тихо помажем читаоцу... — каже Шехић.

За Ратковићеве вечери поезије каже да је изненађен у најполитичнијем смислу. Јер, књижевност данас мање-више скоро нико да не помиње, а још рјеђе поезију.

— Зато ме је импресионирао међународно pjesничко вече, ове у Бијелом Пољу. Све је личило на неку малу Европизацију. Похвално је да неко држи до једног писца и направи овако велику светковину. Код нас је култура на нижем нивоу. Немамо чак ни министарство културе. А видим да су на овој манифестацији спонзори држава и општина. То је за сваку похвалу — закључио је Шехић.

МН

Blic, 7. 9. 2014.

Vijesti, 8. 9. 2014.

STOLJEĆE MIHAILA LALIĆA: OMAŽ VELIKOM PISCU

Model ukletosti i uzvišenosti kodiran još kod Njegoša

Završnicu Ratkovićevih večeri poezije obilježilo nekoliko zanimljivih programa - razgovora i promocija

Prof. dr. Tatjana Bečanović i dr. Draško Došlić

Poslednji dan Ratkovićevih večeri poezije obilježio je omaž velikom crnogorskom književnosti Mihailu Laliću, kao i svečana ceremonija dodjele nagrade Risto Ratković.

U Biblioteci Camila Sijarića u Godijevu održana je promocija romana "Brod na Bistrici" Safeta Sijarića i upriličen razgovor o savremenom crnogorskom romanu. U Biblioteci Miodrag Bulatović u Banjem Selu održana je promocija knjige "Bežanje od smrti: Miodrag Bulatović - stil i književna demonologija" prof. dr. Dobrivoja Stanojevića.

O knjizi *Brod na Bistrici* govorili su Kemal Musić i autor a odlomke iz romana je čitao glumac Bjelopoljskog pozorišta Izet Mula-begović, dok su o savremenom crnogorskom romanu govorili Marijan Mašo Miljić i Milun Lutovac.

U biblioteci Miodrag Bulatović u Banjem selu o knjizi "Bežanje od smrti" govorili su književni kritičari Petar V. Arbutina iz Beograda, Bogić Rakočević

i autor.

"Prof. dr. Dobrivoja Stanojević je jedan od najboljih tumača književnosti u Srbiji i knjiga *Bežanje od smrti* je najbolja knjiga napisana o Miodragu Bulatoviću", istakao je Arbutina. Nakon promocije književnici su obišli rodnu kuću Miodraga Bulatovića.

Iako je poslednji dan manifestacije bio pretrpan promocijama i zanimljivim programima, posebnu pažnju izazvao je omaž velikom crnogorske i južnoslovenske književnosti Mihailu Laliću, povodom 100. godišnjice rođenja.

U nadahnutom tumačenju djela velikana u sali Centra za kulturu učestvovali su Draško Došlić i Tatjana Bečanović.

Posebnu pažnju, istakao je Došlić završuje i studija "Jezik i stil Mihaila Lalića, dr. Milorada Corca, objavljena 1968. godine, jedna od prvih ove vrste koja se bavi jezikom i stilom književnog djela pisca 20.

vijeka.

Dr. Tatjana Bečanović se na početku predavanja osvrnula na prostorni model ukletosti, i uzvišenosti, kodirane još u Njegoševim tekstovima, koji funkcionišu kao reprezentativni prostorni modeli koje je uspostavila tradicija i nacionalna mitologija, čiji se vrednosni sistemi nameću kao dominantni u konzervativnim kulturama sklonim auto-komunikacijama, kao što je crnogorska.

„Semiotičnost crnogorskog hronotopa, umjetnički oblikovanog u tekstovima Mihaila Lalića, izuzetno je visoka... Dakle, visok stepen semiotičnosti Lalićevih hronotopa nastaje zahvaljujući aktiviranju intertekstualnih mehanizama, koji djeluju unutar crnogorskog književnog kanona, u čijim okvirima uzvišenost i ukletost funkcionišu kao ključne mjerne jedinice prostora“, kazala je profesorica Bečanović. J.C.

Održana je promocija knjige o Miodragu Bulatoviću prof. dr. Dobrivoja Stanojevića

FARUK ŠEHIĆ JE DOBIO NAGRADU ZA KNJIGU „MOJE RIJEKE“, DOK JE DEJANU ALEKSIĆU OVO PRIZNANJE PRIPALO ZA KNJIGU „BITI“

Završene 44. Ratkovićeve večeri poezije

NAGRADA ZA POEZIJU O ČOVJEKU OSUĐENOM NA SAMOG SEBE

BIJELO POLJE » Nagradu Ratkovićevih večeri poezije, najznačajnije pjesničko priznanje u regionu, ove godine ravnopravno dijele Faruk Šehić i Dejan Aleksić.

– Ključna tačka preklapanja različitosti ovih pjesnika jeste osuđenost čovjeka na samoga sebe – kazala je, obrazlažući odluku žirija o dodjeli, Svetlana Kalezić Radonjić.

Šehić je dobio nagradu za knjigu „Moje rijeke“, dok je Aleksiću ovo priznanje pripalo za knjigu „Biti“. Nagradu im je uručio predsjednik opštine Bijelo Polje Aleksandar Žurić i dekan Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore prof. dr. Milivoje Radović.

Obrazlažući odluku žirija, Svetlana Kalezić Radonjić, govoreći o poetskoj zbirci „Moje rijeke“, Faruka Šehića, kazala je da je od davnina poznato i katarzično dejstvo patnje kada se preobrazi u oblikom dostojnu riječ.

– Međutim, u ovom slučaju, ne postoji i izlaz, ova poezija osjenčena je osjećajem očaja i usamljenosti, ispunjena žudnjom za rastvaranjem u beskonačnosti svemira, za duševnim oslobođanjem iz svake vremenske povezanosti. Kao i u lirici ekspresionista, osnovne koordinate

Šehićeve poetike čine patnje, kosmos, stvarnost i etika, a sve to pod dubokim obilježjem bola koji prerasta u krik. Farukova poezija stoga je satkana iz tkiva napetosti i, poput Vitmenove, obrađava se kao lavina na čitaoca – navodi se u obrazloženju žirija. Kada je riječ o Dejanu Aleksiću, žiri smatra da on u nagrađenoj poetskoj zbirci „Biti“, za razliku od

Šehića, na sasvim drugačiji način takode pjeva o čovjeku kao otvorenoj tani i o zamršenoj praznini bitisanja. U njegovom doživljaju svijeta prisutna je neobična kombinacija: spokojstvo u egzistencijalnoj rezigniranosti i stalno pretapanje vidljivog sa apstraktnim, pri čemu se alcenat stavlja na čudesnost svakodnevnog.

Ipak, ta čudesnost ne podrazumijeva religioznost, već paradoksalno, dominaciju ateizma koji u sebi nosi sve atribute duboke pobožnosti. Zahvaljujući na priznanju, Aleksić se prisjetio 1994.

godine, kada je dobio prvu nagradu Ratkovićevih večeri poezije za pjesnike do 27 godina.

– Tada sam postavio jedan medašni kamen, spreman da u narednim godinama uspijem svoju pjesničku građevinu. Tako je i objavljen moj pjesnički privenac, knjiga „Potpuni govor“. Dvije decenije kasnije, primajući nagradu „Risto Ratković“, biham u prilici da zavirim pod taj davno položeni temeljni kamen i provjerim ima li živoga vrvu nekog svijeta koji opravdava moje, je li se šta promijenilo pod teretom nagona da se osvoji prostor za lirsko kazivanje. Provirivanjem, odmjeravanjem, zagledivanjem, uočio sam da se nešto miče. Dalje, dobar je čas da počnem sa pisanjem stihova – kazao je Aleksić.

Faruk Šehić je istakao značaj nagrade dobijene izvan svoje zemlje, jer to znači da je riječ o piscu čija djela imaju širu recepciju od one koja postoji na domaćem terenu. A pošto poznaje dosta dragih ljudi u Crnoj Gori, nagrada, nazvana po bjelopoljskom piscu i boemu Ristu Ratkoviću, za njega ima dodatnu vrijednost, jer dolazi iz zemlje gdje se cijeni i poštuje riječ. **M. Jaređić**

Takmičile se 43 knjige

Na konkurs za ovogodišnju nagradu „Risto Ratković“ prisplele su 43 knjige sa prostora bivše Jugoslavije, a žiri su činili Pavle Goranović, predsjednik i članovi Svetlana Kalezić Radonjić iz Crne Gore, Damir Uzunović iz BiH, Jasmina Topić iz Srbije i Luko Paljetak iz Hrvatske. Direktor JU Ratkovićeve večeri poezije Abaz Dizdarević kazao je da je tokom ovogodišnje manifestacije upričeno 25 različitih programa koje je pripremilo 80 učesnika koji promovišu poeziju.

